

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ Μ. ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΤΟΥ ΝΤΙΝΤΕΡΟ

‘Ο εικοσαετής έρωσ του με τή Σοφία Βαλέν. ‘Ενα άλλο τρυφερό ειδυλλίο του. Νέος και άπένταρος στή Παρίσι. ‘Η γεϊτόνισσές του. ‘Η ώραία Νανέτ. Τό κέλυτο του Ντιντερό γιά τήν προσγγίζη. «Θά πάω να γίνω καλόηγορος»... ‘Η αποκάλυψις τού μυστικη. ‘Η Νανέτ άνταπεκρίνεται στέν έρωτά του. ‘Η κ. Σαρμιόν άνέρχεται. ‘Ο γέρο Ντιντερό άπειλει. ‘Ο Ντιντερό άρρωστος. ‘Ο γάμος. Τό όνειρο πραγματοποιείται...

Β’.

‘Οπως γράψαμε στό προηγούμενο φύλλο, ό έρωτας τού Ντιντερό πός τήν Σοφία Βαλέν κράτησε είκοσι όλοκληρα χρόνια!...

‘Επί τέλους ή Βαλέν γινεαι από τήν έξοχη, συνάντησε τόν αγαπημένο της και δέν χώρισαν πιά.

‘Επί είκοσι χρόνια αγαπώντανσαν τρελλά, παράφορα. ‘Ο Ντιντερό ήταν ό πιο εύτυχισμένος άνθρωπος τού κόσμου.

Μα ή Βαλέν δέν ήταν ή πρώτη άγάτη τού φιλοσόφου. Στά νεότη-τα του ό Ντιντερό άγάτησε τρελλά τήν μικρή τού Νανέτ, τήν όμοια και παντέριτρη τέλει. Νά ή ιστορία τού ειδυλλίου αυτού :

Κατά τόν Μάρτιο τού 1741, ό Ντιντερό νοίκιασε μιά κωμαρούνα στην όδο τού Παλιού Πιεριστερόν. ‘Ο συγγραφέας ήταν τότε νέος και μόλις είχε άρχισει νά γίνετα γνωστός. Τό πρώτο πράγμα που είδε στό σπίτι κομψιμε ήταν δύο τού γειτόνισσες. ‘Από τήν πρώτη μετά που τότε έρωξε ή νεώτερη από αυτές τόν άκωπωσε με τήν άιστηρή της όμορφιά, τήν αγαλματινία κομωσαστιά της και τό σερνο και φρο-νιμο ύφος της. ‘Ο νεαρός συγγραφέας ήταν ό διαχτυζότερος άνθρωπος τού κόσμου και θέλησε νά πάση άμέσως κοντέντα με τίς δύο τού γειτόνισσες.

Μα έκεινες πέρασαν από μπροστά τού βουστιαζές και περιήρανε, άποφεινοντας ν’ απαντήσουν στα λόγια ένος άγνωστου. ‘Η άιστηρή αυτή διαγωγή τών δύο γυναικών έκίνησε τόν θαυμασμό, αλλά και τήν περιέργεια συγχρόνως τού έσο-κληριτου συγγραφέως και έσβηξε έστρεξε νά ζητήση πληροφορίες γι’ αυτές απ τήν θυρωρού τού σπιτιου.

‘Ευαιθε τότε ότι ή δύο άγνωστες ή-σαν μίνα και κόρη, ότι ή μίνα λεγόταν κυρία Σαρμιόν κι’ ήταν χήρα, ή κόρη της Νανέτ, και ότι είχαν ένα μικρό μαγαζί, όπου πουλούσαν δαντέλλες και άπαφάρουγια. ‘Αλλοτε, όταν ζούσε ό μακαρίτης Σαρμιόν, ή θείας τους ήταν πολύ καλύτερη. Γι’ αυτό άκρωδώς ήσαν τώρα κωραμινές και άπογοητεμινές και γι’ αυτό έπιζητούσαν τήν μόνια και άπέεργαν τίς γνωριμιές.

‘Η θυρωρού δέν παράτησε νά πη όρθό-κορτά στον Ντιντερό, ότι ή κυρία Σαρμιόν και ή κόρη της δέν ήσαν από τίς γυναίκες που μπορούσαν νά πάσουν σέξους κι’ ζναν άνθρωπο τόσο νέο και τόσο φτωχό, όαν κι’ αυτές.

‘Ο Ντιντερό ήταν τήν εποχή αυτή 28 μόλις χρό-νων νέος και πολύ συμπαθητικός, ύψηλός και καλοκα-ιωμένος. Είχε μέτωπο πλατύ, μάτια ζωηρά, χείλι πα-χιού, κινήσεις άνοχτόκαρες και όρημ και θάρρος στα λόγια του.

‘Αλλά τό παρωμελημένο τού ντίσιμο δέν μπορούσε νά ξεπαισθή έμπιστοσύνη στις δύο γειτόνισσες του. Φορούσε μιά πα-λιά ξεπαισμένη φεντιχότα από γυφινό δελδοίο, μοναχία φαγω-μινά και μαύρες μάλινες κάλτσες... μονταρισμένες από πίσω... με άσηρη κλισότητα!...

‘Επειτα άτ’ τά λόγια και τίς πληροφορίες της θυρωρού, ό Ντιν-τερό κατάλαβε ότι δέν ήταν και τόσο εύκολο, όσο είχε φανταστή στην άρχη, νά πάση σέξους με τίς γειτόνισσες του. ‘Αναγκάστηκε λοιπόν νά περμινει καλύτερη και πιο βολική περίσταση και περιορί-στηκε πός τό παρόν να τίς χωρατέ εύγενικότατα κάθε φορά τού τίς συναντοίσε στην σκάλα.

Τά ρούχα τού Ντιντερό ήσαν σέ κακό χάλι, γιατί κατά τίς δέκα αυτά πρώτα χρόνια που ζούσε στό Πα-ρίσι, δέν είχε κατορθώσει νά κινή καμιά τακτική δου-λειά, ώστε νάχη κανονικό μισθό. Είχε άρχισει νά σπου-δάζη νομικά, αλλά τά δέκοχρη και όταν ό πατέρας του τού συνέστησε νά γίνη γιατρός, ό Ντιντερό τού άπάν-τησε ότι δέν είχε καμιά διάθεσι... ενά σοτώνη άν-θρώπωνε!...

‘Ο πατέρας τού Ντιντερό ήταν εσέμής και άιστη-ρός άνθρωπος. Είχε ένα μαγαζιά σέ μία μικρή πόλι, στό Λάνγγ, και βοηθούσε χρηματικώς τό γιού του δύο

μορούσε. ‘Όταν όμως είδε ότι ό Ντιντερό δέν ένωσούσε νά συμμορ-φοθή με τίς συμβουλές του, τόν εξαγείλωσε στην τύχη του.

Γιά νά ζήση ό Ντιντερό έδινε μαθηματα και τόν χαρο που τού περιέσσευε τόν χρησιμοποιούσε μαθαίνοντας γλώσσες και τελειοποιού-μενος στις φυσικές έπιστήμες, καθώς και στα μαθηματικά, τα όποια, πούχα σπάνιο για λογιτέχνη, άγαπούσε υπερβολικά.

‘Αλλά με τά μαθηματα μόλις κατάφερε νά ζήση. Τότε κατέφευ-γε στη μητέρα του. Καί ή μητέρα του, πουνορη άπως όλες ή μη-τιρες, τού έστειλε ποτε-ποτε μερικά είκοσάφραγια, με τήν γορη τής υπέρβια, ή όποια τά πήγαινε πού ή άπό τόν Λάνγγ στό Παρίσι!...

‘Αλλοτε πιά ζητούσε δανεία από διαφόρους φίλους τού πατέρα του, παρασιτικούς από τό Παρίσι.

Και κι’ αυτά όμως, ό Ντιντερό ήταν τρομαρά στενοχωρημένος άνονωμάτως. ‘Εβδωμάδες όλοκληρες έμενε άσπετος, καταφειγόντας στα δομιάτα τών φίλων του, μερες δέ όλόκληρες έμενε νησιτικός!...

Μιά μερα λιποθύμησε από τήν πεινα και τότε ή νοικοκυρά του τού έδωσε μια φραγανά βουτηγμένη στό κρασί για νά συνέβλη.

‘Ατή λοιπόν ήταν ή ζωή τού Ντιντερό δέκα όλοκληρα χρόνια, ως τήν ήμερα που προέσπεσε τίς δύο γειτόνισσες του, για τίς όποιες μίλησαμε παραπάνω.

‘Η συμβουές όμως της θυρωρού, άν-τι νά τόν άπογοητεύσουν και να τόν ζάν-νουν ν’ αποτραπήχη από τίς δύο αυτές γυναίκες, άξήσαν τήν έκδηια του να τίς γνωρίση. Για νά τό κατορθώσει μετα-χειριστά διαφόρα μέσα. Στην άρχη έ-προθυμοποιήθηκε να τούς δανείη διάφορα μικροσθελιματα, που τζιζανε να τούς λειπουν και που έπειδή τζιζανε να είνε βραδυ, δέν μπορούσαν νά βρύν έξω νά τά φρονίσουν: καρθονα, πετρέλαιο, κερι. Κατόπιν προσεφέρθη νά τούς κινή και διά-φόρα μικροσθελιματα στη συνοικία. ‘Αλλά και πάλι ή δυο γειτόνισσές του έξακο-λοπούσαν να τόν κρατούν σ’ άπόσταση.

Τότε ό τετρατάτορος Ντιντερό σοφιστηκε κάτι άλλο. Δέ-δωσε ότι θα γινότανε καλόηγορος και τά άστορόρηκα που τού χρειαζόνταναν τά παρώγαγε στις δύο γυναίκες.

‘Η κυρία Σαρμιόν και ή κόρη της ήσαν θρησκές. ‘Όταν λοιπόν έμαθαν ότι ό Ντιντερό θα γινόταν καλόηγορος, άλλαξαν διαγωγή άπέναντί του. Τού έρέθησαν με μεγάλη οικεία, γιατί κι’ άτ’ τήν πρώτη στιγμή ό Ντιντερό είχε κινήση τήν σομπατιά του.

Στήν άρχη ό Ντιντερό έπισκέπτετο δύο-τρεις φορές τή βδομάδα τίς γειτόνισσές του. Κατόπιν άρχισε να περνα όλες τίς βραδείες μαζί τους. ‘Η φρες αυτές ήσαν έξαισεις γι’ αυτές και τίς περιμενε άνωπωμα όλη τήν ήμερα. ‘Όσο βροζο-ταν μαζαρά από τή Νανέτ, δέν συλλογίζετανε, δέν άνειρευότανε πα-ρά μόνο τήν άγαπημένη του και όαν βροζοκταν κοντά της ήταν ό πιο εύτιχισμένος άνθρωπος τού κόσμου.

Μά σέ λίγο και αυτή άκόρη ή εύτυχία δέν τρωάνεταν άκεί-τη. Κι’ άνειρευότανε τήν ήμερα που ή Νινέτ θα γινότανε δική του, γυναίκα του.

‘Υστερα από δέκα χρόνον άτακτη και άκατάστατη ζωή, ήταν φυσικό νά έπιθυή ό Ντιντερό τή οικογενειακή έστια, όπου θα βα-σίλευε ή άγάτη και ή τρυφερότητα.

‘Ωστόσο ή δύο τού γειτόνισσες άρχισαν ν’ άπογοήν με τόν Ντιν-τερό, ό όποιος δέν έκανε πιά κοντέντα για τίς μεταβάσι του στό μοναχότη. Δέν θα γινότανε λοιπόν καλόηγορος ;

‘Ο Ντιντερό κατάλαβε ότι δέν μπορούσε πιά νά βα-σιλεύη αυτή ή κομωδια. ‘Αποράσσε λοιπόν νά πη τήν άλήθεια. ‘Ελπίσε ότι θα τόν άκούσαν με συμπάθεια, είχε κατάλαβε ότι δέν ήταν άντιπαθητικός στη Νανέτ. Το προσωπο της, τα μάτια της έλαφαν μια λάμψη χαράς όταν τόν έβλεπε να μιλάνη στό δομιάτό τους. ‘Ηταν φανερό πός τόν περιμενε κάθε βραδυ άνωπωμα. ‘Εν-διωφερόταν για ό, τι τόν άφροσάσε και με τόν κίνδυνο νά καταστρεφή τά μύτια της, παρέτεινε κάθε βραδυ τό νε-

Νανέτ

